

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris – penningmeester	014-221698	rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester – waardebepalingen	0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster – archivaris – redacteur	0475-552400	frank.lippens1@skynet.be

	Numismatica Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld 2024	Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP
16 €	<i>Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (buitenland)</i>
24 €	12 € Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling
15 €	<i>Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling (buitenland)</i>
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers.
Gratis toegang	Voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid. Voor houders van een UITpas met kansentarifief.
UITpas	Korting op het lidgeld voor personen met kansentarifief
Aangesloten bij	De Stad Herentals als een erkende vereniging Het E.G.M.P. (Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde) Het K.N.G.M.P. (Koninklijk Nederlands Genootschap voor Munt- en Penningkunde)
website	www.numismatica-herentals.be

Onze clubactiviteit

Adres

telkens op de 2e zondag van de maand, 8 - 12.30u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

Volgende activiteit

zondag 10 maart 2024

14 apr - 12 mei - 9 juni 2024

cover:

Een Uniface gouden stater uit de periode van de Morini

Vz: de gladde zijde vertoont een halfcirkelvormig motief in reliëf.

Kz: vertoont een paardje met gevorkte hals en een sierlijk naar achter buigend oor. Typisch voor deze klasse is dat de rechterarm van de menner eindigt op een cirkel van puntjes, de linkerarm in een bolletje.

(Zie artikel verder in het tijdschrift)

Clubnieuws

EGMP-Jaarboeken 2023!

De nieuwe EGMP-jaarboeken 2023 liggen klaar en kunnen afgehaald worden. Na het aftekenen van de lijst, liggen deze meeneembaar in de inkomhal.

Uitprinten van de veiling en invulstrookje muntenpuzzel!

Deze pagina's moeten niet noodzakelijk uitgeprint worden. Om het voor jullie gemakkelijk te maken zullen deze klaarliggen bij de bestuurstafel. Dit was in het verleden ook.

Mede-auteurs!

Voor zij die graag een artikel gepubliceerd willen zien gelieve voortaan uw teksten te sturen aan: frank.lippens1@skynet.be

Zomerbeurs 2024!

Op zondag 11 augustus organiseren wij onze 7^e editie Zomerbeurs. Vanaf onze clubactiviteit op 14 april starten we met de inschrijvingen.

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten

Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u

Zaterdag: 08u tot 18u

Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

Eindactiviteiten

zondag 10 maart 2024

11.15u **Trekking van de jeugdtombola**
munt + biljet + muntenset

gratis lootje voor -18 jaar
altijd-prijs!

11.25u **Aanwezigheidstombola**

gratis voor alle aangesloten leden

- *Zilver - 5 dollars - Jaguar - Cook Islands 2002
- *Zilver - 10 diners 25ste Olympiade - Andorra 1989
- *Zilver - 10 lirot - Hanukkah Damascus Lamp - Israel 1974
- UNC-biljet - 100 frank - "James Ensor" - België 1995

11.30u **Trekking lootjestombola**

1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- *Goud - 20 frank België, Albert I 1914
- Zilver - 5 Francs, Leopold II - België 1870
- *Zilver - 2 scudi - Fra' Angelo de Mojana - Malta 1965
- Zilver - 50 dollars - pinguïn - Cook Islands 1991
- Zilver - 20 dollars - British Virgin Islands 1985
- *Zilver - 1 dollar, Henry Kelsey - Canada 1990
- Zilver - 50 markkaa wereldkampioenschappen atletiek - Finland 1983
- UNC-biljet - 200 frank - "Adolphe Sax" - België 1995

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk 2020

11.35u **Start van de clubveiling**

tijdig je biednummer afhalen

Oplossing muntenpuzzel

1 dollar 1992 Columbus Quincentenary, VSA

zilver 90 %, Ø 38,1 mm

Tijdens de clubactiviteit van 11 februari ontvingen we 34 invulstrookjes. Alle strookjes vermeldden het te zoeken woord: **SANTA MARIA**. De schiftingsvraag: De 8 vruchten van de sequoiaboom (*mammoetboom*), wogen exact **179** gram. **Hugo Maes** (Olen) benaderde dit met 176 gram het dichtst en mocht dan ook terecht de zilveren prijsmunt met fles wijn in ontvangst nemen, proficiat Hugo. Met dank aan het ganse deelnemersveld en bedankt Leopold voor het aanleveren van de puzzel.

Vragen:

1. Bij welke gelegenheid werd deze munt uitgegeven?
2. Van wie is het schip links op de keerzijde?
3. Hoe heet het ruimteveer rechts op de keerzijde?
4. Hoe heette het eerste ruimteveer dat een vlucht maakte?
5. Welk jaar maakte het eerste ruimteveer zijn eerste vlucht?
6. Welk jaar werd de laatste vlucht van een ruimteveer gemaakt?
7. Hoe heette de lanceerplaats van alle ruimteveren?
8. Welke alternatieve landingsplaats werd soms gebruikt?
9. Waar was het commandocentrum voor de ruimteveren?
10. Hoeveel van deze munten werden er geslagen?

Oplossingen:

500 jaar ontdekking van Amerika
Christoffel Columbus
Discovery
Columbia
1981
2011
Kennedy Space Center
Edwards Air Force Base
Space Center Houston
492.190 ex.

1	2	3	4	5
S	A	N	T	A

6	7	8	9	10
M	A	R	I	A

1 dollar 1992 Columbus Quincentenary, VSA

Leopold Verbist

Zilver 90 % 26,73 g, Ø 38,1 mm, 106.949 ex. in Denver, 385.241 ex. proof in Philadelphia
Graveur vz John Mercanti, kz Thomas D. Rogers

Vz: Christoffel Columbus staand met zijn 3 schepen op de achtergrond; kz: links half deel van het schip de Santa Maria van Columbus, rechts half deel van het ruimteveer Discovery

Deze munt werd uitgegeven ter gelegenheid van 500 jaar ontdekking van Amerika door Columbus in 1492.

Christoffel Columbus

Hij werd geboren te Genua (Italië) in 1451 en overleed te Valladolid (Spanje) op 20 mei 1506. Vanaf 1473 werkte hij als koopman voor Centurione, een Genuese handelsfirma. In die hoedanigheid bereisde hij de Middellandse Zee en het toen bekende deel van de Atlantische Oceaan. In 1477 maakte hij een reis naar Bristol en Ierland en tussen 1482 en 1485 reisde hij naar de Golf van Guinee (Afrika).

Portret van Columbus uit 1519 door Sebastiano del Piombo >

Destijds was het werelddeel Amerika onbekend en men nam aan dat de huidige Atlantische en Stille Oceaan één grote oceaan was. Ook was de grootte van de aarde niet goed bekend., ook al had Erastosthenes, hoofdbibliothecaris van de Bibliotheek van Alexandrië, reeds in de oudheid vrijwel correct de omtrek van de aarde op 40.000 km berekend, maar dat was omstreden. Columbus schatte de omtrek van de aarde maar op 32.000 km.

Columbus zocht sponsoring voor zijn tocht over de oceaan en vroeg die eerst aan de Portugese koning Johan II maar werd er afgewezen omdat zijn adviescommissie twijfelde aan de geschatte afstand. Hij zocht dan zijn heil bij het Spaanse koningspaar Ferdinand van Aragon en Isabella van Castilië via bemiddeling van kardinaal Mendoza. Dat sleepte jaren aan want Spanje was in oorlog met Granada, maar hij kreeg dan toch de gehoopte sponsoring in 1492.

Columbus hoopte India te bereiken door de oceaan over te steken in plaats van rond het zuiden van Afrika te varen. Hij dacht dat dat een kortere weg zou zijn. Maar hij landde in Amerika in plaats van in India, onder Spaanse vlag in 1492. Hij dacht dat hij India bereikt had en noemde de mensen daar dus Indianen. Hij gaf nooit toe dat dat niet India was.

Replica v.d. Santa Maria in de haven van Funchal, Madeira

Hij maakte de overtocht met 3 schepen, de kraak Santa Maria en de karvelen Pinta en Niña en 90 bemanningsleden. Hij vertrok op 3 augustus 1492 naar de Canarische eilanden en vervolgens op 6 september de oversteek. Op 14 oktober kwam er land in zicht. Dat was een van de eilanden van de Bahama's. Op 23 oktober bereikte hij het eiland Cuba, en later het eiland Hispaniola. Met kerstmis 1492 liep de Santa Maria aan de grond en was verloren. Met de andere schepen keerde Columbus terug via de Azoren en bereikte Lissabon (Portugal) op 4 maart 1493. In april bracht hij triomfantelijk verslag uit aan het koningspaar Ferdinand en Isabella te Barcelona. Columbus maakte nog 3 reizen naar Amerika in 1493-96, 1498-1500 en 1502-04.

Later bleek dat Columbus niet de eerste Europeaan was die Amerika ontdekte. De IJslandse saga's vertelden over ontdekkingsreizigers die westwaarts nieuw land ontdekten. Maar was dat geen fantasie? Rond het jaar 1000, vijf eeuwen voor Columbus, landden Vikingen onder leiding van Leif Eriksson effectief op het continent Amerika. Ze noemden de door hen ontdekte gebieden Helluland (vermoedelijk Baffineiland), Markland (vermoedelijk Labrador, eventueel inclusief Newfoundland) en Vinland (mogelijk Newfoundland of de regio Nova Scotia-New Brunswick-Maine). In 1960 groeven archeologen bij L'Anse aux Meadows, op de noordelijke tip van Newfoundland, een Vikingnederzetting op waardoor de historische basis van de saga's onbetwist bewezen werd.

Niet bewezen maar wel waarschijnlijk is dat de Polynesiërs de Pacifische kant van Zuid-Amerika hebben aangedaan. Vermoedens in die richting worden ondersteund door het feit dat ze de in Amerika gedomesticeerde bataat (zoete aardappel) cultiveerden én dat hun woord voor dit gewas verwant leek te zijn met sommige Indiaanse talen. Een breed opgezette studie van hedendaags DNA vond in 2020 aanwijzingen voor contact tussen de Polynesiërs en de Indianen, meer bepaald voorouders van inwoners van het huidige Colombia rond het jaar 1200. In deze periode waren de Polynesiërs bezig met het in bezitnemen van eilanden in het westen van de Grote Oceaan en vermoedelijk zijn deze bekwame zeevaarders ook doorgestoten naar Zuid-Amerika.

Ruimteveer Discovery

Het ruimteveer Discovery was het derde van de vijf operationele ruimteveren die werden gebouwd in de VSA in de periode 1981 tot 2011: Columbia, Challenger, Discovery, Atlantis en Endeavour. Daarvan zijn er 2 verongelukt: de Columbia en de Challenger. De Discovery werd genoemd naar het schip HMS Discovery van James Cook, waarmee hij o.a. de Cookeilanden en Hawaï bezocht in 1779.

Het maakte zijn eerste vlucht van 30 augustus tot 5 september 1984 en zijn laatste vlucht van 24 februari tot 9 maart 2011. Het deed dienst gedurende 27 jaar en maakte 39 ruimtevluchten. In totaal verbleef het bijna een vol jaar in de ruimte. Zijn belangrijkste prestaties waren het transporteren van onderdelen van het ISS (International Space Station) en de Hubble Space Telescope. De Discovery was ook het eerste ruimteveer dat uit dienst genomen werd en staat nu tentoon in het Steven F. Udvar-Hazy Center in Chantilly, Virginia, een afdeling van het Smithsonian National Air Space Museum. *Het ruimteveer Discovery in 2006 >*

Bibliografie

- Wikipedia, *Christoffel Columbus*, https://nl.wikipedia.org/wiki/Christoffel_Columbus
- Wikipedia, *Ontdekking van Amerika*, https://nl.wikipedia.org/wiki/Ontdekking_van_Amerika
- Wikipedia, *Santa Maria (schip, 1492)*, [https://nl.wikipedia.org/wiki/Santa_María_\(schip,_1482\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Santa_María_(schip,_1482))
- Wikipedia, *Discovery (ruimteveer)*, [https://nl.wikipedia.org/wiki/Discovery_\(ruimteveer\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Discovery_(ruimteveer))

Aankondigingen beurzen

1. Numismatica Tienen

Numismatica Tienen

Koninklijke Vereniging

Beste numismaten, standhouders,

Na een onzekere periode kan ik jullie het goede nieuws melden dat de internationale muntenbeurs van 11 november in Tienen kan doorgaan in 2024.

Weliswaar niet meer op dezelfde locatie, maar wel in het centrum van Tienen, namelijk in zaal "MANEGE" (Sint-Jorisplein 25, 3300 Tienen), half zo groot dan de vroegere sporthal, maar ook wel met gratis parkeren.

Wij hebben 249 tafels ter beschikking en wij verhuren per tafel, niet meer per meter (de afmetingen van een tafel bedragen minstens 1,1 m x 0,7 m).

De verhuurprijs per tafel bedraagt 50 euro.

Indien je wil deelnemen dit jaar, reserveer dan zo snel mogelijk door een e-mail te sturen met vermelding van het gewenste aantal tafels naar de heer Freddy Stoop:

→ freddy.stoop@gmail.com

Gelieve, na bevestiging van de reservatie, zo snel mogelijk het overeenkomstige bedrag over te schrijven op onderstaand rekeningnummer van de Koninklijke Numismatica Tienen:

→ BE77 9733 5999 6942

Uw reservatie is pas geldig zodra wij uw betaling hebben ontvangen.

Succes en de beste groeten,

Fons Van Baelen
Voorzitter van de Koninklijke Numismatica Tienen
Haasrode, 31 januari 2024

2. Danny Van De Wiele laat ons het volgende weten

Beste vrienden verzamelaars van antieke munten en sympathisanten,
Sinds Corona en dankzij internet is het aantal muntenbeurzen in Vlaanderen schrikbarend gedaald.
Bovendien zijn antieke munten te weinig gekend bij het “grote” publiek. Twee goede redenen om
daaraan iets te willen doen. Daarom organiseer ik de:

1STE ANTIEKE MUNTENBEURS EKE

ZATERDAG 8 JUNI 2024

09.00-15.00 U.

Locatie:

Café OUD EECKE, Steenweg 80, 9810 Eke
26 meter tafels met enkel antieke munten en archeologie.

Interessant aanbod gegarandeerd!

Vrije inkom

Georganiseerd door **VAE VICTIS**

Contact: danny.vdw@telenet.be, 0032/473.83.02.11

Routebeschrijving:

E40 komende van de kust of van Brussel:

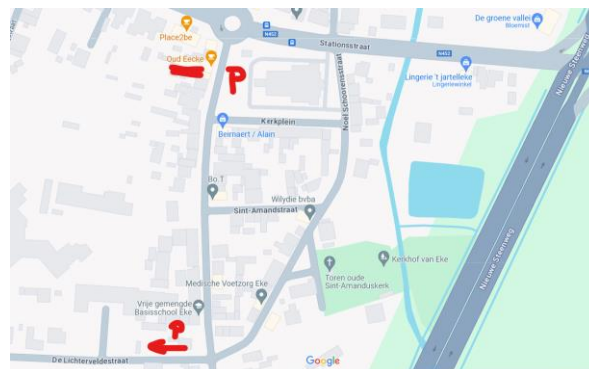
- afrit E17 -> Kortrijk
- afrit De Pinte -> Oudenaarde
- op N60 rechtsaf aan de Bonaparte tot aan Eke-dorp
- café Oud Eecke rechtover de kerk, Steenweg 80.

E17 komende van Frankrijk of van Antwerpen:

- afrit De Pinte -> Oudenaarde
- op N60 rechtsaf aan de Bonaparte tot aan Eke-dorp
- café Oud Eecke rechtover de kerk, Steenweg 80.

Voorzien:

- Camerabewaking
- Catering
- Voldoende parking (op kerkplein of in Lichterveldestraat)

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Webinar: Verzamelen van munten

Op 10 december 2023 verzorgde Laurens Aernout een informatieve Webinar over het '**verzamelen van munten**'. Deze boeiende sessie heeft als doel om zowel beginnende verzamelaars van alle leeftijden te begeleiden bij hun eerste stappen in deze fascinerende hobby.

Diverse onderwerpen kwamen aan bod, waaronder: een diepgaande introductie in numismatiek, het onderscheid tussen munten en penningen, strategieën voor het opbouwen van een collectie, handige opbergmethoden, belangrijke terminologieën (positie A en B, muntslag versus medailleslag, proof of proof, etc.), detectie en herkenning van vervalsingen, aanbevolen boeken en catalogi, het interpreteren van een catalogus met praktische voorbeelden, het berekenen van de metaalwaarde (karaat), informatie over verzamelclubs en beurzen, en nog veel meer!

Kortom, een diepgaande focus op het verzamelen van waardevolle munten...

Deze leerzame Webinar is gestructureerd per thema en is nu beschikbaar op de website van het EGMP, volledig in het Nederlands met een Vlaams accent. De bijbehorende PowerPointpresentatie is te downloaden, zodat je aantekeningen kunt maken terwijl je de Webinar volgt. We raden deze Webinar aan iedereen aan die interesse heeft in het verzamelen van munten, of je nu een beginner bent of al meer ervaring hebt. Geniet van het luisteren en een aangename leermiddag toegewenst!

Waar kun je deze Webinar vinden?

Bezoek de website van het EGMP => www.egmp-vzw.be, op de startpagina klik je vervolgens op de knop WEBINAR.

Of ga direct naar deze link: <https://www.egmp-vzw.be/webinar.html>.

EGMP-vzw
Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde

Welkom
Afdelingen
Agenda
Veilingen
Literatuur
Penningen
Links
Sponsors - Adverteerders
EGMP in beeld
Schoolproject
Kwartet
Statuten
Privacy verklaring
Sitemap

WEBINAR - Het verzamelen van munten

Op 10 december 2023 verzorgde Laurens Aernout een informatieve webinar over het 'verzamelen van munten'. Deze boeiende sessie heeft als doel om zowel beginnende verzamelaars van alle leeftijden te begeleiden bij hun eerste stappen in deze fascinerende hobby. Diverse onderwerpen kwamen aan bod, waaronder: een diepgaande introductie in numismatiek, het onderscheid tussen munten en penningen, strategieën voor het opbouwen van een collectie, handige opbergmethoden, belangrijke terminologieën (positie A en B, muntslag versus medailleslag, proof of proof, etc.), detectie en herkenning van vervalsingen, aanbevolen boeken en catalogi, het interpreteren van een catalogus met praktische voorbeelden, het berekenen van de metaalwaarde (karaat), informatie over verzamelclubs en beurzen, en nog veel meer! Kortom, een diepgaande focus op het verzamelen van waardevolle munten...

Deze leerzame webinar is gestructureerd per thema en is nu beschikbaar op deze pagina, volledig in het Nederlands met een Vlaams accent. De bijbehorende powerpointpresentatie is te downloaden, zodat je aantekeningen kunt maken terwijl je de webinar volgt. We raden deze webinar aan iedereen aan die interesse heeft in het verzamelen van munten, of je nu een beginner bent of al meer ervaring hebt. Geniet van het luisteren en een aangename leermiddag toegewenst!

1. [De inhoud over het verzamelen van munten .praktische benadering](#)
2. Hand-Out - [Het verzamelen van munten](#)

Webinar: Verz...
Verz...
Hoe start je er nu aan?
Deel 00: Inleiding

Rare jongens de Romeinen ...

AUGUSTUS 27 v C – 14 AD.

Bron: particulier collectie

AE As 28 mm - 11,32 g. geslagen tijdens de regering van Tiberius

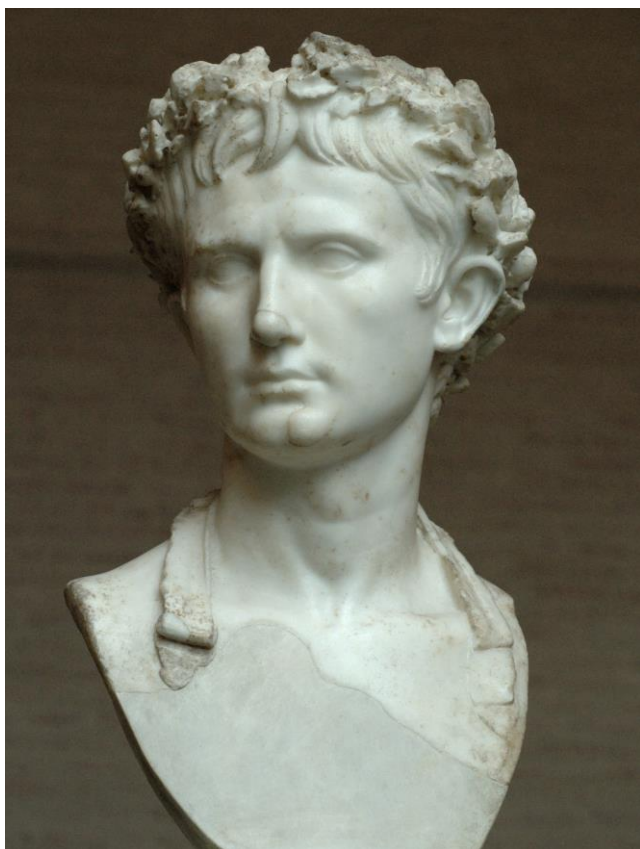
Vz: Augustus met stralenkroon naar links.

Legende: DIVVS AVGVSTVS PATER = "De goddelijke vader Augustus"

Kz: Altaar, met oplaaiende vlammen. Onder het altaar PROVIDENT= de voorzienigheid.

Legende: S(enatus) C(onsulto) = geslagen bij senaatsbesluit

Deze munt is een herdenkingsmunt geslagen na zijn dood. Augustus welke tijdens zijn leven niet als een god vereert wilde worden, werd dat wel nadien. Overal werden na zijn dood tempels voor hem opgericht, waar men kon offeren ter zijner ere.

CAIUS OCTAVIUS THURINUS; geboren te Velitri Volscorum (nu Velletri/Italië) in 63 v C. Hij was de zoon van de Praetor C.Octavius Rufus en van Atia een nicht van J.Caesar.

J. Caesar adopteerde hem als zijn opvolger en gaf hem de naam CAIUS JULIUS CAESAR OCTAVIANUS. In 45 v C kwam hij terug in Rome na zijn verblijf bij zijn grootoom in Spanje, en kort daarop vertrok hij naar Apollonia in Illyricum om zijn opvoeding verder te zetten. In 44 v C bereikte hem de mare dat zijn adoptiefvader J.Caesar vermoord was. Hij keert onmiddellijk naar Rome terug. Bij het openen van Caesar' testament bleek dat hij de voornaamste erfgenaam was. Spoedig zou blijken dat J.Caesar de knaap goed had beoordeeld. Als Octavinus Rome binnentrekt, wordt hij door een grote menigte ontvangen.

Weliswaar heeft het volk de moordenaars van Caesar verjaagd, maar Caesar's aanhangers, vooral de machtige consul Marcus Antonius, en de senaatspartij, zijn geenszins van plan met een 18 jarige knaap rekening te houden. Deze toont

echter, gesteund door zijn later zo machtige vrienden Agrippa en Maecenas, meteen zijn sterke wil en grote intelligentie waarmee hij reuzen als M.Antonius overtroeft. Hij werpt zich met recht op als wreker van Caesar. Dat hij ook naar Caesar's politieke macht streeft, is eenieder duidelijk. In 43 v C sluit hij met M.Antonius en de onbetekende Lepidus het tweede triumviraat, dat zich van het eerste van Caesar, Pompeius en Crassus onderscheidt doordat het officieel wordt erkend.

In 42 v C verslaan Antonius en Octavianus, het leger van de Caesar moordenaars Brutus en Cassius die beiden zelfmoord plegen bij Philippi in Griekenland. Hierop volgt voortdurende spanning tussen

de beide overwinnaars, waarvan de dreigende uitbarstingen echter worden voorkomen. M. Antonius focust zich op het oostelijk deel van het rijk, waar hij Cleopatra in Egypte huwt. Octavianus vestigt zijn macht in het Westen, waar hij de laatste zoon de grote Pompeius, Sextus, die de zee en de belangrijkste eilanden beheerst bij Sicilië verslaat.

In 31 v C tenslotte wint Octavianus een beslissende zeeslag tegen M. Antonius en Cleopatra bij het voorgebergte Actium in Griekenland dankzij zijn vriend Agrippa. Egypte werd een Romeinse provincie.

Spoedig daarop sluit men in Rome op last van de Senaat de Janustempel, wat Octavianus als verkondiging van het vreedzame tijdperk, dat hij wil inluiden met bijzondere vreugde begroet.

In 27 v C verklaart hij de Senaat, dat hij het bestuur over alle provincies met hun leger en inkomsten wenst over te dragen aan senaat en volk en zelf als een privé persoon te leven. Doch de senatoren bestormen hem met smeebeden de staat niet van zijn leiding te beroven. Hij aanvaardt de proconsulaire macht over de provincies Spanje, Gallië, Syrië en Egypte met staand leger en legaten als stadhouder voor onbeperkte tijd. Op dat moment krijgt hij de titel van AUGUSTUS = de verhevene, de glansrijke.

Het keizerrijk was gevestigd, doch niet als een oosterse despotie, maar als een legale instelling binnen het verband van de door Octavianus herstelde republiek, waarin hij voortaan optrad als eerste der burgers, de princeps civium, die zich van de anderen onderscheidde door zijn aanzien en de hoeveelheid van de hem toegekende bevoegdheden.

Gerard Messiaen †
(herbewerkt door H. Van Caelenberghe)

Fleur de Coin
Numismatiek
Wierookstraat 35
B-9800 Deinze
info@fleurdecoin.eu
www.fleurdecoin.eu

VEILINGKALENDER 2024
L74: 23 februari - 4 maart
L75: 24 mei - 3 juni
L76: 23 augustus - 2 september
L77: 22 november - 2 december

Gerealiseerde prijzen clubveiling 97 %

clubveiling van 11 februari 2024

1	5,00	16	3,25	31	2,00	46	3,25	61	37,00
2	20,00	17	3,00	32	8,50	47	2,25	62	17,00
3	5,50	18	1,00	33	7,50	48	5,50	63	1,00
4	4,25	19	5,50	34	1,50	49	6,00	64	2,25
5	3,75	20	3,25	35	3,75	50	10,00	65	2,50
6	3,00	21	7,00	36	2,25	51	26,00	66	3,25
7	17,00	22	3,00	37	31,00	52	3,25	67	2,25
8	1,00	23	1,00	38	13,00	53	3,00	68	4,75
9	2,25	24	2,50	39	12,00	54	1,00	69	3,50
10	4,25	25	1,00	40	4,50	55	1,00	70	4,25
11	5,00	26	16,00	41	-	56	50,00	71	1,00
12	7,00	27	14,00	42	2,75	57	1,75	72	2,00
13	30,00	28	7,00	43	9,00	58	8,00	73	3,75
14	-	29	10,00	44	1,00	59	4,75	74	3,50
15	2,00	30	3,00	45	17,00	60	14,00	75	7,00

Veilingmodaliteiten

Elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.

Deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.

Elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.

Door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.

Het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

Direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.

De veilingskosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.

Voor gouden munten wordt er geen opgeld aangerekend.

De niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

Veiling 10 maart 2024

(deze lijst ligt ter beschikking bij de bestuurstafel)

start om 11.35

De afbeeldingen van de gekleurde lotnummers zijn te zien op pagina 15.

nr	land	munt	jaartal	kwal	mat	inzet	€
1	Rome	follis "Virtus Exercitus"	293-311	F	AE	10,00	
2		antoninianus "Salus Avgg"	251-253	ZF	Ag	20,00	
3		antoninianus "Pax Avg"	270-273	F/ZF	AE	5,00	
4	Sassaniden	drachme, te determineren	-	F	Ag	10,00	
5	Brabant	escalin - Antwerpen	1752	F	Ag	5,00	
6		zilveren kroon - Brussel donkere patina	1764	F	Ag	25,00	
7		dubbel oord - Brussel	1778	F	Cu	1,00	
8		oord - Brussel	1789	F	Cu	1,00	
9	Vlaanderen	12 mijten - Brugge	1582	ZG	Cu	10,00	
10	Luik	oord	1744	F	Cu	1,00	
11	België	1/2 franc gelauwerd	1838	ZG	Ag	30,00	
12		5 centimes	1849	F	Cu	18,00	
13		5 centimes	1853	F	Cu	18,00	
14		2 centimes	1860	F/ZF	Cu	5,00	
15		1 centime	1861	ZG/F	Cu	1,00	
16		1 franc	1881 FR	ZG	Ag	20,00	
17		50 centimes	1886 VL	ZG	Ag	1,00	
18		5 centimes "WICHAUX" (omgekeerde M)	1905 FR	ZF	CuNi	15,00	
19		2 francs	1909 FR	PR	Ag	6,00	
20		1 franc	1909 FR	ZF	Ag	4,00	
21		2 frank	1924 VL	ZF	Ni	5,00	
22		5 francs - 1 belga positie B	1933 FR	ZF	Ni	1,00	
23		20 francs - positie A	1935 FR/VL	PR	Ag	5,00	
24	Andorra	2 euro	2022	PR	bi	2,00	
25	Bahrein	5 moderne munten	div	div	div	2,00	
26	Canada	1 dollar - Throne of the Senate	1977	PR	Ag	5,00	
27	Filipijnen	5 piso	1975	PR	Ni	3,00	
28	Frankrijk	liard - Lille	1770	F	AE	5,00	
29		1 franc	1895 A	F/ZF	Ag	4,00	
30	Hong-Kong	1 mil	1863	ZF	AE	10,00	
31	India	Te determineren bronsmunt	-	ZF+	AE	2,00	
32	Nederland	25 cent	1941	PR	Ag	2,00	
33		1 gulden	1957	PR	Ag	3,00	
34		25 cent - misslag	1972	ZF	Ni	3,00	
35	Oekraïne	10 hryven - Luchtmacht	2020	FDC	CuNi	2,00	

nr	land	munt	jaartal	kw	mat	inzet	€
36	Peru	10 centavos "moneda provisional"	1879	ZF	CuNi	2,00	
37	Polen	2 x 10 pfennig	1923+1932	ZF	div	10,00	
38		200 zlotych	1974	PR	Ag	5,00	
39	USA	3 x 1/4 dollar: Arizona, Missouri, Denali	2003-2012	PR	CuNi	1,00	
40	Z-Rhodesië	1 crown - #KM 27	1953	PR	Ag	5,00	
41	Wereld	Doos met 2,8 kg munten		div	div	10,00	
42	Token	Set van 6 brouwerij tokens 1 à 100 francs	(1902-1959 ?)	PR	Al	10,00	
43		Promotietoken Crayons Mengin Parijs	ZD	ZF	AE	2,00	
44	Penning	Kreis Soest - Lt. Kol. Merckaert - 430 gr (!)	1980	PR	AE	15,00	
45		Hasselt, brons - 75 gr.	1982	PR	AE	10,00	
46		Concours musical St.-Pierre sur Dives	1891	F	Ag	1,00	
47		Lot van 5 hondenpenningen	1977-1986	div	div	10,00	
48		Lot van 17 religieuze penningen	ZD	div	div	1,00	
49	Set	2 x officiële FDC set	1972+2007	FDC	div	5,00	
50		UNC reeks van 8 munten in europocket	10/06/1928	FDC	div	4,00	
51		Muntenset Europees voetbalkampioenschap	22/01/1905	FDC	div	2,50	
52		3 pseudo muntensets Monaco/Vatikaan	16/06/1905	FDC	div	5,00	
53		Privé-uitgifte FDC set 5 munten	1953-1965	FDC	div	8,00	
54		reeks van alle 8 munten	1996FR+VL	FDC	div	3,00	
55		Abdicatieset deel 1 Koningin Beatrix	2013	FDC	div	5,00	
56	Album	2 Leuchtturm albums, zo goed als nieuw		-	-	10,00	
57		Euromap, indruk systeem voor euromunten		-	-	2,50	
58		Lot van 16 munten		div	div	1,00	
59	divers	Toeristen deviezenboekje	1952	PR	papier	1,00	
60		Lot van 4 numismatische boeken, o.a. Alfons Mauquoy		-	papier	1,00	
61	Biljetten	100 francs	30/04/1938	F/ZF	papier	1,00	
62		50 francs (Sonntag - Franck)	4/11/1944	F	papier	1,00	
63		10 francs serie 2	div	F/ZF	papier	1,00	
64		100 frank type Ensor	15/11/1961	FDC	papier	5,00	
65		10 francs	24/06/1935	F	papier	1,00	
66		6 verschillende biljetten: 1 à 100 riels	ZD	FDC	papier	1,00	
67		5 yuan	15/07/1986	PR	papier	1,00	
68		6 biljetten noodgeld: Coblenz, Neuendorf, Neuwied	ZD	ZF	papier	1,00	
69		3 x 100 francs serie 1944: serie 1+2+3	1967	div	papier	10,00	
70		100 francs	1972-1974	PR	papier	1,00	
71		500 lire	1/10/1938	F	papier	1,00	
72		5 karbowanez	ZD	ZF	papier	1,00	
73		5 roebel	26/08/2004	ZF+	papier	1,00	
74		10 roebel	1/07/1925	ZF+	papier	1,00	
75		15 biljetten	div	FDC	papier	1,00	

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

De geselecteerde afbeeldingen uit onze veiling

Alle overige afbeeldingen van de veiling zijn te vinden op: www.numismatica-herentals.be/veiling

2

6

14

18

19

27

28

34

36

40

42

44

59

68

74

Daar komen de Nederlanders !Vroeger en nu

Reizen wij naar Finland, Kroatië, Estland: betalen doen we met onze euro's. Naar het zuiden ? Portugal Spanje, Griekenland: betalen doen we ook hier met onze euro's. Ooit was het anders...

Velen onder ons herinneren zich nog levendig hoe we Peseta's, Duitse marken, Drachme en andere valuta bij onze bank bestelden om hiermee in een ander land te kunnen betalen. Enkelen onder ons zijn ook vandaag nog bezig met het wisselen van Marken, Kuna's en Schillingen, maar dat is een ander hoofdstuk. Maar nog langer geleden, was het helemaal niet evident om zonder limiet geld te kunnen meenemen op reis.

Zo laten onderstaande artikels uit het toenmalige ANWB tijdschrift van 1950 zien hoe een en ander geregeld werd:

In 1950 een Toeristendevisieboekje

Met ingang van 1 Januari zal het beschikbaar stellen van reisdeviezen voor niet-zakelijke doeleinden op enigszins andere leest worden geschied.

Tot nu toe konden slechts éénmaal per jaar en voor één land reisdeviezen voor toerisme worden verkregen. In 1950 zal iedere ingezetene kunnen beschikken over een jaarmaximum aan deviezen, hetwelk hij binnen zekere grenzen naar goeddunken kan aanwenden voor reizen naar diverse door de Nederlandse Bank aan te wijzen landen. Dit jaarmaximum zal voor personen van 14 jaar en ouder f 400.— bedragen en voor jongeren f 200.—; hiervan dienen ook de kosten van reizen op uitnodiging e.d. te worden bestreden.

Voor Denemarken, Finland, Frankrijk, Groot-Britannië, Ierland, Noorwegen en Zweden zal men op aanvraag onmiddellijk binnen het jaarmaximum de gewenste reisdeviezen kunnen verkrijgen. Hiertoe ontvangt men een **toeristendevisieboekje**, waarin alle verstrekte en teruggestorte bedragen door de deviezenbank worden genoteerd. Reisdeviezen voor België/Luxemburg en Zwitserland zullen evenals thans slechts na loting kunnen worden verkregen.

In 1953 werd een en ander al wat aangepast, zo blijkt uit dit krantenartikel uit de Nieuwe Leidsche Courant van 29 mei 1953.

Ook zal het mogelijk zijn een beperkt bedrag per jaar te ontvangen voor reizen op uitnodiging en familiebezoek e.d. naar België/Luxemburg, Italië, Oostenrijk, W.-Duitsland en Zwitserland.

Boven het hiergenoemde jaarmaximum zullen nog extra deviezen kunnen worden aangevraagd voor autokosten; ook hiervoor wordt een nieuwe regeling gemaakt.

Reizigers mogen Ned. geld in buitenland besteden
Bedrag van vijftig gulden kan over de grenzen vrij worden uitgegeven

Voor Nederlandse ingezetenen, die in het bezit zijn van een paspoort (in het reizigersverkeer met België een bewijs van Nederlanderschap) is het nu mogelijk f 50 aan Nederlands geld mee op reis te nemen naar het buitenland en dit bedrag daar te besteden voor reis- en verblijfskosten. Tot voor kort mochten binnenlandse betaalmiddelen alleen worden meegenomen met het oog op eventuele kosten, die na afloop van de reis bij terugkeer in Nederland moesten worden gemaakt. In het buitenland mocht het meegenomen Ned. geld dus niet worden aangesproken.

Dezelfde bepalingen gelden thans ook voor een houder van een pas voor grensverkeer, die tot voor kort slechts f 10 voor reis- en verblijfskosten in het buitenland mocht gebruiken.

Voorts mogen buitenlandse betaalmiddelen, die door omwisseling van gulden in het buitenland zijn verkregen, voortaan tot het maximum van de tegenwaarde van f 50.— vrij worden in- en uitgevoerd. Voor wat betreft de wederuitvoer is hiervan echter uitgezonderd de in het buitenland verkregen dollar. Bij terugkeer in Nederland moeten deze n.l. aan een door de Ned. Bank gemachtigd wisselkantoor ten verkoop worden aangeboden.

Blijkens een algemene vergunning van de Nederlandsche Bank mag in- en uitvoer van het bedrag tot f 50.— ook buiten de doorlaatposten geschieden.

In- en uitvoer van deviezen, die zijn verkregen op een toeristendevisieboekje, zal echter steeds via een doorlaatpost moeten plaats hebben. Al deze bepalingen zijn gisteren in werking getreden, zo blijkt uit de Staatscourant van gisteren.

DAT B. en W. van Amsterdam aan de gemeenteraad hebben voorgesteld het reeds in 1951 gedane aanbod tot schenking van het Vondelpark te sanvaarden van de vereniging die het park thans in eigendom heeft.

DAT 120 Duitse historici en taalkundigen gisteren de Hanzestad Deventer hebben bezocht voor een studie over de geschiedenis van de Hanze.

DAT de rede, die dr F. N. D. Buchman op zijn 75ste verjaardag zal houden over morele herbewapening, op 4 Juni van 15 tot 15.15 uur over Hilversum II wordt uitgezonden in Ned. vertaling.

Het is pas in 1993, bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Maastricht dat het vrije kapitaalverkeer definitief is gerealiseerd.

Een mooi souvenir van den ouden tijd wordt in onze veiling aangeboden.

Alvast een goede (veiling)jacht gewenst !

YC

Het eerste geld der streek van Poperinghe

Een artikel uit mijn geboortestad. Gepubliceerd in het weekblad **De Poperinghenaar** ⁽¹⁾ van de 13de februari 1938 door de Heer Adrian, een veearts uit de streek.

De zinsbouw en woordgebruik zoals het destijds gebruikelijk was, is ongewijzigd.

==Van het jaar 500 tot 1553 maakte Poperinghe deel uit van het bisdom der Morinen, dat van Boulogne tot boven Yper strekte en waarvan Terwaan, ook gezeid Terenburg, liggende in de 'Pas-de-Calais', op vijf en veertig kilometers van hier de zetel was.

Dit feit is in de Sint Janskerk te Poperinghe herinnerd met het wapen van dit bisdom – kelen veld met drie gulden mijters, twee ten hoofde, een ten punte, doortrokken met eenen bisschopsstaf – dat links in den brandvenster boven den grooten altaar ingelast is.

Het schild van Terwaan – van het brandglasraam in de Sint Janskerk – zoals de heer Adriaen het beschrijft.

In de vroegste tijden van het christendom, naar den geschiedenis-schrijver, Kanunnik Debast, volgden de grenzen der bisdommen deze der verschillende volkeren, die het romeins keizerrijk vormden. Dit maakt, dat Poperinghe deel miek van het Morinnenland en dat het geld der Morinen het geld was der bewoners der streek, waar honderden jaren later Poperinghe ging oprijzen.

Aan het uiteinde van de wereld, zoo schreef de Romeinse dichter Virgilius, die leefde in de eeuw voor Christus, was onze gouw een aaneenschakeling van dikke bossen en diepe moerassen; ook weinig bewoond, schatte Julius Cesar slechts de strijdmacht der Morinen op vijf en twintig duizend mannen. Nogthans hadden zij zekere samenzettingen, waaronder de plaats, waar later de Romeinen Terwaan gingen stichten. Dit blijkt ten andere uit het vinden daar op de oppervlakte der 'Oude stad', van overgebleven aardewerk uit het ijzertijdperk en van de hieronder beschreven Morinse munten, sedert enkele jaren in dezelfde plaats opgeraapt en mij beschikt.

Het zijn dus drie stukjes kopergeld, de grootte van een cent voor den oorlog, doch wat zwaarder van stoffe en met drie verschillende vormen geslegen. Aan den kant van den kop, niets en nooit heeft er iets te zien geweest; aan de muntzijde door het slaan een weinig schotelvormig, de verre afbeelding van een paard op de vlucht, met uitgerokken neus gelijkende aan een snuit, gesnoerde romp en knobbelachtige benen. Noch maan, noch staart, noch ruiter, enige ongelijke bollen. Ook geen letter geschrift.

Het zijn de verbasterde namaaksels van geldstukken van Koning Filip van Macedonië, die rond de drie honderd jaar voor onze tijdrekening Griekenland veroverde.

Maken puntige, ijzeren staven van meer dan een meter lang het eerste geld, waarmede men de koopmanschappen vereffende, toch werd het eerste handelbaar geld rond de jaren 600 voor Christus, op het eiland Egina, ten westen van Griekenland in omloop gebracht.

Van daar breidde het weldra zich uit tot al de Griekse nederzettingen. Men weet dat op dit tijdstip de beeldhouwkunst in Griekenland in volle bloei was en men daar munten sloeg waarvan de pracht tot heden nog nooit overtroffen geweest is.

De Phenicieërs, Griekse bezetting van de Oostkant van Azië, in de geschiedenis bekend voor hun vernuft om handel te drijven en voor hun zeetochten, wisten dadelijk er gebruik van te maken om met hun schepen de kusten van Italië, Spanje, Frankrijk, zelfs van de Atlantische Oceaan aan te landen, koopwaren met de bewoners te verhandelen en dezen de kennis van geld aan te leren. Gelijk olie op papier werd dit door geheel Gallië rond verspreid. Ter plaatse gemaakt zijn de beeltenissen misvormd, gedeelten zijn achtergelaten, soms barbaarse tekeningen dringen zich op, waarin de eerste verbeeldingen moeilijk te herkennen zijn. Zo sloeg men het eerste geld in het Morinenland.

Met de verovering van België door Julius Cesar was het slaan van het Morinengeld voor altijd gestaakt. De Romeinen hadden te veel kunstgevoelen om deze ruwe gewrochten te verhandelen. Ook onder staatskundig opzicht wisten zij in hun geld de beste middel te vinden, om in de diepste streken van hun eindeloos keizerrijk de prachtige beeltenissen hunner keizers, die zij vergoedden, rond te spreiden en aan dezen de eerbied en de getrouwheid, die zij voor hen eisten, af te dwingen.

Met de verovering van België door Julius Cesar was het slaan van het Morinengeld voor altijd gestaakt. De Romeinen hadden te veel kunstgevoelen om deze ruwe gewrochten te verhandelen. Ook onder staatskundig opzicht wisten zij in hun geld de beste middel te vinden, om in de diepste streken van hun eindeloos keizerrijk de prachtige beeltenissen hunner keizers, die zij vergoedden, rond te spreiden en aan dezen de eerbied en de getrouwheid, die zij voor hen eisten, af te dwingen.

Het koperen geldstuk van Keizer Vespasianus (69 – 79 na Christus) hiernevens afgeprent diene tot bewijs van opschikking. De verhevenheid van het werk, de schrandere handeling van den beitel, de deftige houding van de keizer, boezemen de grootste bewondering. Een echt kunstwerk.

Koperstuk van Keizer Vespasianus,
kop c. 3 munt.

Is het Morinengeld allerzeldzaamst, het Romeins integendeel reeds van de eerste tijden der overheersing was gemeen. Men moest weldra aan de keizer de tol en aan de grondeigenaar de pacht betalen; men bewoonde huizen, waarvan de muren bezet waren met marmeren platen of versierd met schilderwerk; de vrouwen droegen uitgedoste klederen en kostbare juwelen, op de tafel prachtig, rood geprent aardewerk en glanzende glazen bekers, zo dun als papier. In een woord men won en men verteerde geld, maar he was ook gepot. Dit getuigt de vondst rond oktober laatstleden, van zeven honderd negen en veertig koperen geldstukken wegende zestien kilogrammen en uitgedolven te Beveren (Leye), op vijf honderd meters van de grote baan Kortrijk – Gent Die stukken gaande van Keizer Trajanus (98 –

117 na Christus) tot keizerin Julia Mamaea (535) dragen - buiten enkele - de sporen van een hevige verwisseling. Deze van Trajanus zijn schier onverkennelijk; de jongste stukken zijn best bewaard.

Voegen wij bij, dat naar alle waarschijnlijkheid deze schat voor 268 – 275 moet verdoken geweest zijn, ten einde deze aan de woeste invallen der Franken, die in deze tijd een groot gedeelte van België teisterden, te onttrekken. Na 275 geen Romeinse bezettingen meer ten noorden van de heirbaan Tongeren-Bavai-Kortrijk- Boulogne; geheel deze streek werd aan de macht der Franken overgelaten en dit volk hield weinig aan geld.

Nuttiger had deze vondst, die onder stoffelijk opzicht maar het oud koper waard is, in een museum geëindigd. Daar had zij bestendig kunnen dienen tot opbeuring der jeugd, tot het vaststellen ener Romeinse, landelijke nederzetting, waarvan zo weinig in Vlaanderen gekend zijn en tot onderzoek en gevolgtrekkingen, gelijk professor Demayer van de Hogeschool van Gent in zijn werk 'De Romeinse villas in België' onlangs liet verschijnen. De schat is nu bij mij en zal mijn leven lang bij mij blijven.

ADRIAEN -veearts

Wie waren de Morini ⁽²⁾⁽³⁾

(Kaart van "België" ten tijde van het Romanum Imperium)

Morini is de naam voor een Belgische bevolkingsgroep die ten tijde van Caesar gevestigd was in de kuststrook van Noord-Frankrijk en België. Onder keizer Augustus gaven zij hun naam aan één van de civitates van Gallia Belgica. Van oorsprong is hun naam Keltisch en verwijst naar de zee, keltisch mori (vgl. *Aremorici*, de voor de zee wonenden).

Volgens Caesar behoorden de Morini tot de grotere stammen: zij konden 25.000 gewapende mannen op de been brengen. Dat aantal is waarschijnlijk sterk overdreven aangezien de totale bevolking op hooguit 80.000 inwoners kan geschat worden. Caesar was zeer geïnteresseerd in dat deel van het grondgebied der Morini van waaruit de overtocht naar Brittannië het korst was. Zij beschikten daar over verschillende havens, waarvan Portus Itius, het huidige Boulogne, er één was. In 55 v. Chr. versterkte Labienus de Romeinse greep op het strategisch belangrijke gedeelte van het gebied der Morini. In 54 v. Chr. liet Caesar één legioen, o.l.v. zijn legaat Caius Fabius, daar overwinteren. Tijdens de grote Gallische opstand o.l.v. Vercingetorix leverden de Morini een contingent van 5.000 (7.000 ?) man voor het Gallische ontzettingleger dat Alesia moest bevrijden.

De Morini zouden samen met de andere kustvolkeren (*Lexovii*, *Namnetes*, *Ambiliati*, *Diablintes* en *Menapii*) en stammen uit Brittannië, hebben deelgenomen aan de opstand van de Veneti. Dat wijst erop dat zij betrokken waren in het transport van en naar Zuid-Engeland, transport dat Caesar volledig wou controleren.

De staters van het uniface-type uit Belgica toegewezen aan de Morinen: ⁽⁴⁾

Eénzijdig geslagen staters kennen reeds lang een historiek van opeenvolgende wisselende toewijzingen. Het is pas door de invoering van "le Traité de la Gaule Belgique" van Simone Scheers dat er 7 verschillende klassen werden onderscheiden. In dit werk werden deze unifacien allen toegewezen aan de Ambianen op basis van de stylitische evolutie vertrekkende van de biface (tweezijdig geslagen) staters van de Ambianen en het gewicht van de eenzijdige staters.

Deze oorspronkelijke classificatie van éénzijdig geslagen goudmunten veranderde in 1987 door haar studie van de schatvondst van Saint-Quentin. Het kwam tot een nieuwe indeling:

- De klasse I, II, III, V en het "type Pierregot" (eerst onder klasse IV) blijven voornamelijk toegewezen aan de Ambianen
- De klasse VI en het "type Saint-Quentin" (eveneens eerst onder klasse IV) - werden toegewezen aan de Atrebaten
- De klasse VII en het "type de Lumbres" (tevens eerst onder klasse IV) - werden toegewezen aan de Morinen.

Klasse I – type van Lumbres

Vz: de gladde zijde vertoont een halfcirkelvormig motief in reliëf

Kz: vertoont een paardje met gevorkte hals en een sierlijk naar achter buigend oor. Typisch voor deze klasse is dat de rechterarm van de menner eindigt op een cirkel van puntjes, de linkerarm in een bolletje.

Het theoretisch gewicht van deze goudmunten bedraagt 5,85g.

Klasse II

Vz: is glad met een symbool (zie afbeelding)

Kz: vertoont een zeer schematisch paardje naar rechts

Deze bronzen munten worden gevonden in het departement Pas-de-Calais in de omgeving van Théroutan.

Bronnen:

- (1) <https://historischekranten.be/issue/DPO/1938-02-13/edition/null/page/6?query=>
- (2) https://www.vilters-vanhemel.be/belgie_romeineninbelgie.html
- (3) http://www.vilters-vanhemel.be/belgie_stelling7.html
- (4) <https://catuvolcos.weebly.com/staters-uniface-typen-belgische-stammen.html>

Za. 2	EGMP Dendermonde	Ontmoetingscentrum 't Klokske Keur, Pijnderslaan 88, 9200 Dendermonde	12 - 16.30h.
	Numismatische Kring Hasselt	Cultureel Centrum Hasselt 'Vergaderzaal 3', Kunstlaan 5, 3500 Hasselt	13 - 16h.
	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
	Diestse studiekkring voor numismatiek	Elckerlyzaal Cultureel Centrum Begijnhof, 3290 Diest (geen ruiltafels)	14.30 - 17.30h.
Zo. 3	EGMP Leuven	Bowling ANGLO, Pleinstraat 53, 3220 Holsbeek	8.30 - 12.30h.
	EGMP ZW-Vlaanderen	Parochiaal Centrum 'Kartouchke', Ingelmunsterstraat 8, 8870 Izegem	8.30 - 12h.
	Numismatica Edelweissje	Zaal 'Sint-Katarina', N. Cleynaertslaan 1, 3500 Hasselt	8 - 12h.
Di. 5	C.N. Bruxelles	Bowlmaster , Rue August Van Zande 45, 1080 Bruxelles	vanaf 18h.
Vr. 8	C.N. Verviers	Ecole des Sacrés-Coeurs, 33 rue de la Moinerie à 4800 Petit-Rechain	18.30 - 21.30h.
Za. 9	EGMP Antwerpen	De Cluyse, Kerkhofblommenstraat 1, 2170 Merksem	12.30 - 16.30h.
	C.N. Nivelles	Collège Sainte Gertrude, Faubourg de Mons 1, 1400 Nijvel	14 - 17h.
	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 10	EGMP Herentals	Zaal St.-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals	8.30 - 12h.
	C.N. Val de Salm - Vielsalm	Salle Quartier de la Gare (à droite de la gare de Vielsalm), Rue de la Station, 6690 Vielsalm	9 - 12h.
	Vereniging Sint-Truidense Verzamelaars	"Volkshuis Curieus", Breendonkstraat 48, 3800 Sint-Truiden.	8.30 - 12h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.
	Internationale Muntenbeurs - Verzamelaars Vereniging Tilburg vzw Hotel 'De Druiventros', Bosscheweg 11 5056 PP Berkel-Enschot (NL) Inl. Tel: 0031 6 51800052 - mail: muntenbeurs@gmail.com ; www.muntenbeurs-tilburg.nl		9 - 15h.
Ma.11	EGMP Brugge	Lokaal C.M. Koningin Astridlaan 2, 8200 St Michiels-Brugge	vanaf 19h.
Di. 12	Numismatische Kring Zeeland	Hof Mondriaan, Vrijlandstraat 28, 3537 EE Middelburg (NL)	18.30 - 21.30h.
Wo. 13	Numismatische Kring Brabant	Cafézaal 'Bar Le Duc', Korenbrugstraat 5-7, 5211 EG 's-Hertogenbosch (NL)	19.45 - 21.45h.
Za. 16	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 17	EGMP ZW-Vlaanderen	Cultureel Centrum 'Het Spoor', Eilandstraat 6, 8530 Harelbeke	13 - 16h.
	C.N. Liège	Centre 104 (Collège St-Servais), 104 Rue Saint-Gilles, 4000 Liège	8.30 - 12h.
	Go Collections	Salle Alpha, rue d'Himeji 156 (anciennement rue Wauters), 6000 Charleroi	8 - 12h.
Di. 19	Numismatische Kring Limburg	Lokaal 'Le Theatre Hotel', Vrijthof 50, 6211 LC Maastricht (NL) (met lezing)	vanaf 19.30h.

Vr. 22	Jean Elsen & ses Fils s.a.Veiling Nr. 158 Tervurenlaan 65, 1040 Brussel Inl. Tel. 02/734.63.56 Fax: 02/735.77.78 E-mail: advertising@elsen.be		
Za. 23	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
	Ruilclub Achter Olmen	Technisch Instituut Sint-Jansberg, Weertersteenweg 135, 3680 Maaseik	13 - 16h.
	Jean Elsen & ses Fils s.a.Veiling Nr. 158 Tervurenlaan 65, 1040 Brussel Inl. Tel. 02/734.63.56 Fax: 02/735.77.78 E-mail: advertising@elsen.be		
Zo. 24	Munten en bankbiljetten veiling - The coinhouse-auctions Inl. Tel. 0468/32.76.35 E-mail: info@thecoinhouse-auctions.eu		
	EGMP Aalst	Kring Sint-Jan Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4 te 9300 Aalst.	9 - 12h.
	EGMP Tienen	Zaal Café 't Hoekske, Oude Leuvensestraat 93, 3300 Tienen	9 - 12h.
	C.N. La Louvière	Salle de la maison du Peuple de Bracquagnies, Rue Joseph Wauters 63, 7110 Strépy-Bracquagnies	8.30 - 11.30h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.
Za. 30	Munten en bankbiljetten veiling - The coinhouse-auctions Inl. Tel. 0468/32.76.35 E-mail: info@thecoinhouse-auctions.eu		
	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Internationale Muntenbeurs - Gent West Muntcentrale vzw Reinaertstraat 28, 9000 Gent Inl. 0477/488 605		7 - 14h.

Beursnoteringen maart :

**MUNTENBEURS-
TILBURG.NL**

Zondag 10 maart (9 – 15h.)

Internationale Muntenbeurs - Verzamelaars Vereniging Tilburg vzw

Hotel 'De Druiventros', Bosscheweg 11 5056 PP Berkel-Enschot (NL)

Inl. Tel: 0031 6 51800052 - mail: muntenbeurs@gmail.com ; www.muntenbeurs-tilburg.nl

Vrijdag 22 en zaterdag 23 maart

Jean Elsen & ses Fils s.a.Veiling Nr. 158

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel

Inl. Tel. 02/734.63.56 Fax: 02/735.77.78 E-mail: advertising@elsen.be

Zaterdag 23 en zondag 24 maart

Munten en bankbiljetten veiling - The coinhouse-auctions Nr. 41

Inl. Tel. 0468/32.76.35 E-mail: info@thecoinhouse-auctions.eu

Zaterdag 30 maart (7 – 14h.)

Internationale Muntenbeurs - Gent West Muntcentrale vzw

Reinaertstraat 28, 9000 Gent - Inl. 0477/488 605

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles
☎ +33 659 604 736
✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 158 · 22 & 23 MAART 2024

Verzameling munten van het Prinsbisdom Luik
Verzameling munten van de Zuidelijke Nederlanden

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN, PENNINGEN EN
ERETEKENS VOOR ONZE VOLGENDE OPENBARE VEILINGEN

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu